

ВПЛИВ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ НА РІВЕНЬ СОБІВАРТОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Акопян А.Ю.

Науковий керівник – канд. техн. наук, доц. Циганенко М.О.

Харківський національний технічний університет
сільського господарства ім. П. Василенко

(61050, Харків, пр. Московський, 45, каф. «Оптимізація технологічних систем імені Т.П. Євсюкова», тел. (057)732-98-21, E-mail:kafedra_empt@ukr.net)

У агропромисловому комплексі основним видом транспорту є автомобільний — на його частку доводиться до 85 % об'єму перевезень вантажів. Участь тракторів в перевезеннях вантажів складає близько 13 %. Значна частка (до 40 %) тракторного транспорту використовується на внутрішньогосподарчих перевезеннях. Переважаюча частина внутрішньогосподарчих транспортних робіт безпосередньо пов'язана з технологічними процесами в рослинництві і тваринництві, причому перевезення здійснюються в більшості випадків по невпорядкованих дорогах, на яких в період осіннього і весняного бездоріжжя не можна використовувати автомобільний транспорт.

Від раціональної організації перевезень, оснащення сільського господарства сучасними транспортними засобами і їх правильного використання в значній мірі залежать своєчасність виконання сільськогосподарських робіт, їх якість, продуктивність праці і рівень собівартості продукції.

У загальному комплексі сільськогосподарських робіт транспортні і навантажувально-розвантажувальні роботи складають 35—40 % загальних витрат праці на обробіток сільськогосподарських культур і близько 20 % витрат в тваринництві. У собівартості сільськогосподарських продуктів транспортні витрати складають 17—38 %.

Сільське господарство належить до галузей, що мають значну номенклатуру вантажів. Структура вантажів визначає вимоги до складу транспортного парку. Залежно від зональних особливостей і виробничої спеціалізації вона в окремих господарствах може значно розрізнятися, проте для всіх господарств характерна значна частка вантажів, що перевозяться насипом або навалом.

Одним з важливих чинників, що характеризують сільськогосподарські вантажі, є мінливість їх механічних властивостей під впливом вологості, тиску, температури, тривалості зберігання.

Сезонний характер сільськогосподарського виробництва викликає значні коливання об'єму транспортних робіт протягом року, більшою мірою в господарствах зернового напрямку, в меншій — в господарствах м'ясомолочного напрямку. У ряді випадків виникає необхідність в неодноразовому перевезенні одних і тих же вантажів, що повинне враховуватися при плануванні роботи сільськогосподарських транспортних засобів.